

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

EGY ÓRA . . K 15.—
NEGYED ÉVRE K 45.—
FÉL ÉVRE . . K 90.—
EGÉSZ ÉVRE . K 180.—

SZERKESZTŐSÉG ÉS
KIADÓHIVATAL: DEB-
RECEN, PIAC-U. 49. SZ.
TELEFONSZÁM: 18.

Proclamatie

In ceasul in care Armata Romana evaceasa zona de la rasarit Tisza Comandamentul Trupelor Romane amina deste cetate nillor acestul tinut ca ocupatiunea Romana a fost provocata numai prin ofensiva pornita de Armata Rosie maghiara din vara 19 9. catateanul pasnie din acest tinut judecand ca dreptate si imparialitate nu poate tagadui, ca numai datorita ostirilor Romane a fost salvat de bolsevismus distragator, care se grabea sa aduca la dezastru si ruina toate svutrile Nationale Maghiare sa prade si sa transforme in cenusa bunul si proprietatea fiecarnia.

Din clipa care soldatul roman a pus stapanire pe walul Tiszei, dreptul, cinstea si viatra fiecarnia, au fost garantate: administratie civila, scoala, justitia si biserica nationale maghiara prin nimic nu au fost stentjenite; din ptriva sub stutul soldatului roman si au putat continua mersul lor normal.

Daca mandrie va inabusu pentra moment simtamentul de dreptate istoria neperitoare va fi obligata a recunoaste ca numai gratis armatei romane sa oprit ruina netiunei si statului maghiar, deasemeni nu se va tagadui ca rechizitiunile strict necesare armatei de ocupatie sau facut in conditiuni legale si dupa o prealabila despagubire avandu se, grija a se scuti de aceste obligatiuni locuitorii nevoiasi. Aducem multumirile noastre autoritatilor civile locale care si au indeplinut rolu cu buna vointa si exactitate mai aducem multumiri tuturor locuitorilor cani recunoscand in Armata Romana, pe Salvatorii lor neudat supanera si ascultare, fara sovsire.

Atragem totodata luarea aminte ca in cazul cand vreocasta de resoratiu sub impulsul fostilor im, puternei ai gardei Rosii, vor completa pe timpal retregerei a viata vreunui soldat, functionar sau cetatean roman, ori va incerca a nimici materialul armatei Romane, atunei armatei Romane oprindu si mersul se va reintor- arce in zona in care sa completat, pentra a descoperi prinde si reprima de indata pe atentatori, cu toata rigoarea legilor de rasboiu Zona

sa va prade, autoritatilor maghiare in toata regula astfel incat linistea cetatenilor sa fie asigurata.

Comandantul Trupelor din Transylvania:
General s. s. Mardarescu
Sef de Stat major
General ss. Pavaltescu.

Felhivás

Azon órában, mikor a román hadsereg kiűrti a Tiszától keletre levő területet, a román csapatok parancsnoksága ezen terület polgárságának tudomására hozza, hogy a román megszállást csakis a magyar vörös hadsereg 1919 évi nyári támadás idejéig

Ezen terület békés polgára igazságosan és részrehajlatlanul ítélve, nem tagadhatja le, hogy csak a román hadseregnek köszönhető megmentése a megsemmisítő bolsevizmusból, amely sietett megsemmisítésbe és pusztulásba vonni az egész magyar nemzeti vagyont elpredáni és hamuvá változtatni, mindenki vagyonát és tulajdonát. Azon pillanattól, mihelyt a román katona a Tisza partját uralta, mindenkinek a joga becsülete és élete biztosítva volt; a polgári köznevelés, iskola, igazságszolgáltatás és a magyar nemzeti egyház semmi által sem volt megakadályozva, sőt ellenkezőleg a román katona védelme alatt folytathatták rendes meinetüket.

Ha talán a büszkeség egy pár pillanatra megsemmisítette az igazságérzetet a halhatatlan történelemnek kötelessége lesz elismerni, hogy (hála a román hadseregnek) meg lett gátolva a magyar nemzet és állam megsemmisítése, hasonlóan le nem tagadható, hogy a megszálló csapatoknak fölénytől szükségos rekvirálások törvényes feltételekkel és megfelelő kártalanítás mellett történtek. Számon tartva ezen kötelezettség alól felmenteni a szegény lakosokat. Köszönetet mondunk a helyi polgári hatóságoknak, kik hivatalukat jóakarattal és pontosan teljesítették, köszönetet mondunk még az összes lakosoknak, akik felismerően a román hadseregben felmentőjüket, alázatot és meghallgatást adván kétség nélkül.

Egyttal felhívjuk a figyelmet, hogy azon esetben, ha valamely bujtogató (fellázadó) csoport

a vörös gárda volt megbízottjának befolyása alatt, a visszavonulás tartama idején merényletet követne el valamely katona élete, hivatalnok vagy román állampolgár ellen, vagy megkísérelt megsemmisíteni a román hadsereg anyagát, akkor a román hadsereg menetében megáll, vissza fog térni azon területre, amelyen a merényletet elkövették, a merényletet kideríteni, elfogni, szonnal kivégezni, a háborus törvények teljes szigorával.

A terület őt lesz adva teljes rendben a magyar hatóságoknak, oly módon, hogy a polgárság esendje biztosítva legyen.

Az erdélyi csapatok főparancsnoka:
Mardarescu, sk. tábornok.
Vezérkari főnök:
Pavaltescu, tábornok.

21. és 25. sz. rendelet (hibbvitve).

Mi, Erdélyi csapatok parancsnoka, a katonai igazságszolg. törvénykönyvek 92. és 57. §. II. pontja értelmében, a hadsereg biztosítására és az ország védelmére elrendeljük:

1. Tiszáig elfoglalt egész területre, mely hadműveleti területnek tekintendő:

1. Rend ellenzorgóknak lesznek tekintve:

a) akik rossz akarat nélkül avilvános helyiségekben, állomásokon, vonatokon, az utcán stb. kószálnak, elterjesztnek, beszélni keznek bármely módon igaz vagy beképzelt híreket, vagy relatív meggyűbódéseket a hadműveletekről, a csapatmozdulatokról és helyzetükről, a katonai hatóságok rendelkezéseiről, vagy bármely más dolgokról, a román hadseregre vonatkozólag;

b) akik állomásokon, vonatokon inálhatnak, komoly megfélemlés nélkül, vagy tologatni, kiadálni keznek és nem fogják hirtelenben tartani a rendre vonatkozólag kiadott utasításokat;

c) akik rossz szavakkal fogják illetni a román nemzetet;

d) bármely jó akaratú személy, aki levelet viszo, valaminek azok, akik mások által elkövetik megfélemlést az egyik helyről a másikra szállítani;

e) aki a hadsereg érdekelt személye rendelkezések ellen lép;

f) azok, akik maghatalmazza

vagy katonai engedély nélkül, minden rossz szándék kiadásával. titkos vagy nyilvánosan, akár katonai parancs felvétel, akár nem történet kiírtat helyiségekben elfogóznak;

g) akik szűz szavakkal fogják illetni a román katonákat, a román hadsereget vagy országot;

h) bárki, aki rosszakarattal ellát megfélemlés, vagy megfélemlés kezdetét, terrort, bármely lény vagy élő vizet, valaminek bármilyen álszándékkal;

i) azok, akik kószálnak legyek a parancsnokság által kiadott rendelkezések;

j) azok, akik kivessik a zászlókat vagy a hivatalok más jelvényeit;

k) azok, akik közbe lépnek vagy mások közbe lépését provokálják, hogy megakadályozzák egy letartóztatást, vagy a parancsnokság által kiadott rendelkezés végrehajtását.

2. Ezen rend ellen zorgóknak és következőképpen lesznek megbüntetve:

a) a), b), c) és d) pontok alá azok meg lesznek büntetve hadbíróságon, első és utolsó alkalomkor egy évig terjedhető börtönnel és 2000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal, lesznek sújtva.

3. A rendelet ellenzorgóknak a megkötésüket bírósági hatóságok által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

4. Ezen rend ellen zorgóknak és következőképpen lesznek megbüntetve:

5. A rendelet ellenzorgóknak a megkötésüket bírósági hatóságok által lesznek megvizsgálva és elítélve 3 évig terjedhető börtönnel és 5000 lei-ig terjedhető pénzbírsággal.

6. Ezen rend ellen zorgóknak és következőképpen lesznek megbüntetve:

7. Ezen rend ellen zorgóknak és következőképpen lesznek megbüntetve:

8. Ezen rend ellen zorgóknak és következőképpen lesznek megbüntetve:

9. A 21. és 25. sz. rendelet hatálya alatt lép 3 nap után a fent említett végrehajtásokkal a azok azon személyek lesznek megbüntetve, akik a három nap alatt annak bűnébe.

5. A 21. és 25. sz. rendelet hatálya alatt, személyeket asistán a

parancsnokság előtt ki, és a jelen rendelettel ezek egyetbe, hatályon kívül lépnek abban a pillanatban, amikor a rendelet életbe lép.

Kiadva Parancsnokságunknál.
Nagyváradon, 1919 május hó 12-án.

Erdélyi csapatok főparancsnoka:
Hárdarossu tábornok.
Vezérkari főnök:
Pannatoson tábornok.

A megszállott területek katonai parancsnokságától.
7264-990. szám.

Értesítés.

Tudomására hozzuk a dohánytermelőknél, hogy a Román Allam — bér a nemzetközi jog alapján köztulajdonra kerül — a Zona területén az 1919. évi dohánytermésnek az elrekvirálási jogáról lemond és ezen dohánynak beváltás, elhelyezés és értékesítés iránti jogát átengedi a magyar hatóságoknak a megszállott Zona költségének fedezése céljából.

Debrecen, 1920 január hó 31.

Kormányzó-tábornok:
Wichaczon, S. B.

Rendelet.

Bírendeli a tőrparancsnokság, hogy az osztrák-magyar hadseregben tényleges szolgálatot teljesített összes tényleges tartalékos tisztnek nevének kezdőbetűje szerint a tiszti nyilvántartó helyiségben az alább felsorolt napokon jelentkezni tartoznak:

- I. Tényleges tiszték minden nap.
- II. Tartalékos tiszték: minden hétfőn A—F-ig kezérolag, kedden G—M-ig, szerdán N—T-ig, csütörtökön U—C-ig, pénteken D—I-ig, szombaton K—P-ig, vasárnap R—Z-ig.

Debrecen, 1920. január 30.
Tőrparancsnokság.

Zsufolt ház előtt

tartotta új szenzációs heti műsorát tegnap este a **SZECHENYI-VARIETÉ.** Az est kimagasló száma Te kislány szentem volt és a kenguru táncduett. A többi számok is elsőrangúak voltak, amelyeket a publikum nagy tapsviharban részesített. Minden hétfőn és pénteken szenzációs piros műsor! Vasárnap d. u. 8 órakor fehér esztendő műsor mór-székelte helyszíneket.
Saját özön villanyvilágítás záróról!

Ugyeletes gyógyszerészek:
Péntek: Nap — Ferencz József-u. 3., Kossuth Lajos — Ferencz József u. 30., Csillag — Arpád-tér 1., Arany Sas — Hatvan-u. 69.

Azon személyek, akik hamis hírekkel terjesztettek, az országban lévő rendeltetési útiimékben szigorúan büntetendők.

A nemzetgyűlés pénzügyi munkája

Költségvetés, bankjegykérdés, adóreform

A nemzetgyűlésre váró feladatok között kétségtelenül a legfontosabb a pénzügyi kérdések megoldása, melyektől az ország és minden egyes lakosának boldogulása függ. A kormány megtette az előkészítő intézkedéseket, hogy a nemzetgyűlés e munkáját haladéktalanul elvégezhesse és a kormány a nemzetgyűlés közjogi és politikai feladatának elvégzése után nyomban előterjeszti mindazokat a javaslatokat, melyek e fontos kérdések megoldásához szükségesek.

Alapja és kiindulópontja az egész akciónak

a költségvetés

amelynek keretei már készek és amelynek részletein most dolgoznak az összes minisztériumokban. A költségvetés leírásában szomorú leleplezés lesz a be nem avatott közönség számára, mert a deficit olyan nagyarányú, hogy annak fedezetére egyelőre nem is lehet a szükséges erőforrásokat kijelölni. Különben nem is lehet még véglegesen megalkotni a költségvetés minden részletét, mert ez csak akkor történhetik, ha már a békeszerződés végleges szövege alapján ismerni fogjuk megmaradó országunk területének és lakosságának pontos számát és a lakosság egyes rétegeinek keresőképeségét. Ugyanez az előfeltétele

a bankjegykérdés

megoldásának is. Ehhez a kérdéshez a kormány mindaddig

nem nyulhat és nem is nyulhat, míg a békeszerződés nincs aláírva és míg a kormány a nemzetgyűlésnek nem nyújthat részletes tájékoztatást arról, hogy mekkorák a lakosság teherviselő képessége. Csak ezután fog nem a kormány, hanem a nemzetgyűlés határozni, hogy milyen intézkedés szükséges a bankjegyeknek a békeszerződésben előírt bevonása körül.

Az adóreform

nem a maga egészében fog a nemzetgyűlés elé kerülni. A valószínűség az, hogy a sürgős és azonnal végrehajtható adójavaslatok haladéktalanul a nemzetgyűlés elé kerülnék és csak ha a kormány a nemzetgyűlésnek az adóztatás terén elfogalando álláspontját már ismeri, fog az egész adózásra kiterjedő egységes előterjesztés megtörténni.

Szervesen belekapcsolódik a kérdés megoldásába

a földreform

is, mert a felosztandó földterületek egy része adó formájában fog a kormány hatáskörébe kerülni.

A kormány a pénzügyi reformok terén nagyon bő anyaggal fogja ellátni a nemzetgyűlést és csak az volna óhajandó, hogy legyen is a nemzetgyűlésnek elég pénzügyi szakértője, aki a nagy horderejű kérdések megoldását tudásával és tehetségével elősegítheti.

A halastavak tengeri kigyója

Megalakult a halastavak felügyelőbizottsága

A halastavi építkezések, amelyek csodálatos könnyedséggel nyeltek és nyelik el Debrecen város millióit a amelyeknek befejezésére ma épelyan kevés kilátás van, mint addig volt, valószínű tengeri kigyóvá nőtte ki már magát. Nincs a városnak olyan vállalkozása, amelyik az aktáknak olyan hatalmas tömegét produkálta volna — olyan kevés eredménnyel, mint a halastavi építkezések Gygye.

Legutóbb a közgyűlés elrendelte, hogy a halastavi építkezések ügyének megvizsgálására bizottság alakítsák meg, mely a helyszínen állapítsa meg az építkezések tényleges állapotát, valamint azt is, kit terhel a felelősség az építkezések nem megfelelő mérvű haladásáért. Ez a bizottság megalakulását meg nem kezdte meg, azonban már a legközelebbi napokban kiadja a helyszíne és megkezdi több napra tervezett vizsgálatát.

A városi tanács mai ülésén foglalkozott újból a halastavi építkezések leges kérdéseivel és közgyűlést felhatalmazás alapján elhatározta a halastavi építkezések felügyelő bizottságának megalakítását.

Beható vita után a városi tanács a felügyelő bizottságot következőképpen alakította meg: elnök: Magoss György dr. tiszti főügyész, tagok: Lednicovics Mihály műszaki főtanácsos, Garda Dező máv. üzletvezetőhelyettes, Jármay Tamás kulturmérnök, Ledniczky István ipartelegrafista, mint szakértők, Jóna János és Ekly József, mint a törvényhatósági bizottság tagjai.

A felügyelő bizottság feladata lesz, hogy megállapítsa, mi van még hátra a halastavi építkezésekből. Ecélből minél sürgősebben érintkezésbe kell lépnie a haltenyésztő részvénytársaság igazgatóságával.

Magoss György dr. tiszti főügyész a felügyelőbizottság elnöki állását elfogadta, hangsúlyozta azonban, hogy azon az uton, amelyen ez az ügy eddig haladt, soha eredményt elérni nem lehet. Nagy vállalkozásba kell adni az egészet és kizárni a városi kezelést, vagy pedig csinálja meg a haltenyésztő részvénytársaság az egészet a város költségén a város kiküldött közegének ellenőrzése mellett.

Ha a haltenyésztő részvénytársaság igazgatóságával meglesz az érintkezés, sor kerül ennek a javaslatnak a tárgyalás ára és elintézésére is.

Rendelet.

Bírendeli a tőrparancsnokság, hogy lakásadók a román tisztek érkezését, valamint állávozását a következőknek terhe alatt fenti parancsnokságnál 12 óráig belül bejelenteni tartoznak
Tőrparancsnokság

— **Magyar naptár 1920-évre** új kiadásban ismét kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.t.-nál. Vízontelárasítónak árendéltény.

Bardách Dezső gyógyszerésztára a „Nap”-hoz
Debrecen, Ferencz József-ut 1. sz.
Alapítotott 1820

Az összes gyógyszer, kötszerek, gyógyszerkülönlegességek, vegyszerek, kál- és bóltöldi gyógyszerkülönlegességek a cosmetikai cikkek teljesen felszerelt legnagyobb raktárral

Konyhakertek a Nyulason

150 korona egy hold konyhakerti föld bére

Ittunk már róla, hogy a városi tanács elrendelte a nyulási gyakorlótér 91 hold 295 négyzetméter területének két holdas parcellákra való felosztását abból a célból, hogy a parcellákat konyhakertek céljára adja bérbé.

A tanács, bár egy gondolta, hogy erre a gyakorlótérre a katonaságnak szüksége nem lesz, mert már békeidőben statisztikai adatai voltak a városnak arról, hogy Debreczen adta a legnagyobb területet katonai gyakorló terek céljára, mindamellett egy határozattal, hogy a parcellákat csak arra a gazdasági évről, szeptember hónappal kezdődő adja bérbé, hogy amennyiben a katonaság fenntartja igényeit a Nyulásra, a bérlőkkel savazok ne támadjanak.

Jóllehet ily körülmények között meglehetősen nagy befektetést igényel az addig paragon hevert földterületnek kertekké való átalakítása egy gazdasági évről, — hiszen egy hold föld felszántása 350 koronába kerül, mindamellett termékek vált az ajánlóhoz a parcellák bérbevételére.

Tatay Zoltán dr. tb. tanácsnok azt a javaslatot terjesztette ma a városi tanács elé, hogy 12 holdnyi területet a máv. üzemeltetésig 10 tisztviselőnek, 28 hold területet 2 és 1 holdas parcellákban magános tisztviselőnek, 15 holdat a református kollégium táplálékterületének és 35 holdat a városi tisztviselők beszerzési csoportjának adjon bérbé. A közalkalmazottak beszerzési csoportját kihagyta az előző, mert a csoport a városihoz intézett beadványában egy 100—500 holdas városi birtok bérbevételére tett ajánlatot, a nyulási területből pedig 60—80 holdat kért a maga céljaira, mely kívánalmát azonban teljesíteni nem lehet.

A városi tanács az előzői javaslattal szemben egy határozott, hogy ha a közalkalmazottak kérése egészében nem is teljesíthető, akkor is részt kell juttatni a közalkalmazottak beszerzési csoportjának a nyulási parcellákból. A szétosztási tervet tehát megváltoztatták úgy, hogy a magános tisztviselők egyáltalában nem, a tíz tíz vasúti tisztviselő pedig csak 8 hold területet kap, a megmaradó 28 holdnyi terület pedig a közalkalmazottak beszerzési csoportjának adja bérbé.

A konyhakerti földök bérét a városi tanács, hogy a köztisztviselők gazdálkodását elősegítse, holdanként 150 koronában állapította meg.

Gyapjuszövetekben
állandóan választott
tökös raktár

Feldheim Testvéreknél
Király-utca 4. szám

Amerika nem köt békét Szovjet-Oroszországgal

Orosz békeajánlat Csehszágnak

Washington, március 4. A külügyi hivatal nem fogadta el az orosz békeajánlatot.

Washington, március 4. Marjens Lejos, a moszvai kormány gazdasági kiküldöttje megérkezett az Egyesült Államokba, ahol hosszasan tárgyalt a kereskedelmi kamarak kiküldöttjeivel. Átvette azon kereskedők és cégek névsorát, amelyek Oroszországgal a kereskedelmet újra fel akarják venni. Ezen a listán szerepelnek Amerika leggyorsabb mezőgazdasági gépgyárai, gyógyszer laboratoriumai, optikai, festék- és vegyszer gyárai, ruházati és konzervkészítő üzemek.

Moszkva, március 4. A szovjetkormány Cseh Szlovákiának is békeajánlatot tett.

A strassburgi szociálista kongresszus a versaillesi békeszerződés ellen

A német nemzetgyűlés a hiszolgáltatások mellett döntött

Páris, március 4. A francia szociálisták kongresszusa tegnap nyílt meg Strassburgban, az angol, belga, holland és svéd kiküldöttek jelenlétében. Az angol Labour Party képviselője üdvözlő beszédében rámutatott arra, hogy pártja elleni a harmadik internacionáléhoz való azonnali csatlakozást. Beszéd végén felhívást intézett a munkássághoz, hogy indítsanak akciót az ausztriai és közép-európai éhes gyermekek mellett.

Berlin, márc. 4. A Berlini Tagblatt jelentése szerint a strassburgi szociálista kongresszus a versaillesi békeszerződés ellen fogott állást, miután megállapította, hogy a békeszerződés nem szünteti el a népek közötti gyűlöletet, hanem új háborúk magvait hirtette el. (Damasian T. U.)

A német nemzetgyűlés döntése a hiszolgáltatások ügyében

Berlin, márc. 4. Ludendorff, Falkenhayn tábornok és Tirpitz tengernagy kijelentették, hogy nem állnak olyan megállapítások, hogy az a német törvények elálljanak.

Berlin, márc. 4. A nemzetgyűlés elfogadta a kiadandó azemélyeknek a kormány által előterjesztett határait, 22 személy kivételével.

Asquith-t képviselővé választották

London, márc. 4. Asquith volt miniszterelnököt Paynterben 2655 szavattal képviselővé választották. Asquith kijelentette, hogy ez a választás a liberálisizmus győzelmét jelenti a szociálisták fölött. (Damasian T. U.)

Asquith megválasztásának körében azért van nagy jelentőség, mert a volt miniszterelnök választás előtt megadott program beszédében a békeszerződés revízióját feltételezte az oroszoknak, miután az a Népek Ligáját jelölte meg a revízió végrehajtásáért felelősnek.

Róma, márc. 4. A «Corriere d'Italia» jelentése szerint a jövő hé 25-én új békekongresszus fog összehívni Romában.

A schleswigi népszavazás

Lyons, március 3. A National Tidende tudósítója táviratozza Flensburgból, hogy a dánoknak az első népszavazási zónában aratott győzelme után nyugalmat uralkodik Schleswig fővárosában. Remélik, hogy a második zónában a népszavazási kampány békésebb módon fog lefolyni, mint eddig és nem lesz szükség újabb halasztásra. Flensburgba angol gyalogság érkezett az első zónát megszálló francia angol csapatok legnagyobb részét ide fogják hozni a szavazás szabadságának biztosítása végett. (Orient.)

Az adriai kérdés

Róma, márc. 4. A «Corriere d'Italia» jelent: Lloyd George felszólította Olaszországot és Jugoszláviát, hogy közvetlen tárgyalások alapján egyezzenek meg egymással a vitás kérdésekben.

Osztályok — longyel áruosor.

Bécs, március 4. A kormány Minisztertanácsa tanácsot Varasába küldte, a Lengyelország-pártoktól való pénzügyi segítségnyújtására.

A francia újkezajavaslat

Páris, március 4. A képviselő-kamara tegnapi ülésén megvitatva az 1920-as évi költségvetés új javaslatát. Le Fèvre hadügyminiszter ezzel indokolta a javaslatot, hogy Franciaországnak a belső rend fenntartására nincs elegendő katonája.

Angol pénz a franciáknak.

Bukarest, március 4. Parisból táviratozzák: Millerand Parisba való visszatérése alkalomán kijelentette, hogy az őt illetve hat milliard frankot kivevő kölcsönt, amelyet Anglia mált év decemberében Louc-

hear miniszter által Clemenceusnak megígért, valószínűleg március végén folytatni fogják.

A bolgár parlamentet feloszlatták

Szófia, március 4. A szobranjst tegnap feloszlatták. A kormány március 28-ára írta ki az új választásokat. Az új szobranje április 18-án ülésez.

A Dardanellák

Paris, márc. 4. Lordokel jelentik: Egy gyűlésen vendéglátó beszédet mondott Lloyd George miniszterelnök közölte, hogy a Dardanellákat minden körülmények között nem szabad feladni. Közölte továbbá, hogy a törököknek Európából való kiűzése azért nem sikerült, ezért a békeszereplőket két hinda képviselője tiltakozott az ellen, hivatkozva Angliának a háború folyamán erre vonatkozólag tett kijelentésére, amely pedig kötelezettség nélküli egyszerű ígéret volt. A Törökországban élő keresztényeket azonban minden esetre angol és francia protektorátus alá fogják helyezni.

Jugoszlávia

Belgrad, márc. 4. A szubparlament március 3-án ülésezett. A montenai delegációk az lesz a feladata, hogy a költségvetést, a választójogi és az alkotmányreformot tárgyalják.

Kramarz a németek ellen

„A cseh köztársaság mindezt cseh legyen”

Prága, március 4. Kramarz dr. volt miniszterelnök, a cseh ultranacionálisok vezére Weinbergben, Prága elővárosában beszédet tartott, amelyben kifejtette, hogy ő is híve az agrárreformnak és reméli, hogy az annektált új területek német nagybirtokosai nemcsak a legionáriusok gyarmatává lesznek. Arra kell törekedni, hogy a cseh köztársaság minden ízében és mindezt cseh legyen.

Nem töredöm azzal a szemrehányással, — mond a — hogy erőszakosak vagyunk. Háromszáz évig viseltük bukásunk jármát, a németek semmi kíméllettel sem voltak velünk szemben, miért lenne tehát most az a privilegium, hogy bukásuk következményei alól kimenekülhessenek. A németek azt követelik, hogy minden területben kapják meg az önkormányzati jogot. Igazság szerint ed még Ausztriában sem bírták. Miért adják meg éppen a csehek ezt a jogot nekik?

Egym nem sért az, amitők kérnek, hanem csak az, hogy éppen ők kérik. Azt azonban elítélem és bűnös szándéknak minősítem, hogy vannak, akik öket nyelvüktől és szabad kulturális fejlődésüktől meg akarják fosztani. Remélem, hogy a cseh nyelv nemcsak a állami nyelvé lesz, szomban ha valakinek a nyelvi fejlődését gátolnos, az bepiszkítaná a mi multunkat.

Férfi és női ruhákat fest és tisztít,

ugyszintén mindenféle fehérneműt és tükörfényes gallért, kezelőt festő és vegytisztító intézet, 8 nap alatt készít Bethlen-utca 3. szám

Hattyu gőzmosó,

Vizsgálat a városi birtokok elhanyagoltsága miatt

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

A jog- és pénzügyi bizottság szerdán délután Vargha Elemér dr. íb. főjegyző elnöklésével tartott ülésén megkezdte a márciusi költségvetés tárgyszorozatának előkészítését.

A bizottság tárgyszorozatán kisebb ügyek szerepeltek. Különösebb fontosságú és jelentősége volt T a t a y Zeitan dr. íb. tanácsnok jelentése a vajdai laposi birtokról. Kortész Imre, a vajdai városi birtok birtoka, per: indított a város ellen és kártérítést követelt, mert a birtok ide tartozó alatt a birtok ősszes gazdasági épületei összeomlottak. A tiszti főjegyző egyenlő ajánlatot tett a birtokosnak, aki hajlandó is 15,000 koronában kiegyezni a várossal. A jog- és pénzügyi bizottság javasolni fogja a költségvetésnek az egyenlő ősszes megfizetését.

Vasáry István dr. tanácsnok azt kívánta, hogy vizsgálatot rendeljen el a költségvetés annak megállapítására, miképen ellenőrzik a város utra rendelt költségeit a birtoki szerződésekből megállapított kötelezettségek teljesítését, valamint az irányban is, miért nem történik a városi birtokok átadása írtak mellett. Éppen a vajdai birtok leltárára miatt már rendelt is el a költségvetés régebben vizsgálatot, ez azonban a kommunista uralkodó behatolására abbamaradt. A vizsgálatot el kell rendelni, mert ugyánazok, bizonyos körök a városi tanács rendelkezését nem veszik komolyan.

Szántó Sámuel dr.: Melyek azok a bizonyos körök?

Vasáry István dr.: Majd kidarál a vallatásból!

A jog- és pénzügyi bizottság Vasáry István javaslatát elfogadta.

A halottakak kőfogasztására kerülő halottak árulása a Simonffy bírói városi bíróságban szemlélték ki helyiséget. Ennek megfelelő átalakítás a maradvány hivatal jelentése szerint 13,000 koronába kerülne. A bizottság az előleghelyiség berendezését ma nem tartja aktuálisnak.

A jog- és pénzügyi bizottság ezután még számos városi alkalmazottak illetményeire vonatkozó kisebb ügyet intézett el.

Rosner Dávid fizet

Egy börtöncsacsi epilógusa

Néhány év előtt nagy izgalmat idézett elő a budapesti gabonaüzemén a Rosner és Faludi cég váratlan fizetőképzetlensége. Annakidején a cég egyik főnöke, Rosner Dávid haussera spekulált a gabonaüzemén, az árak ezzel szemben erősen estek. A dűförenciák milliókat tettek ki és a tőzsde akkori vezetősége, hogy példát sa ualjon, kizárta Rosner Dávidot a tőzsdéről.

A fizetőképzetlenné vált börtöncsacsi Gyenge Annussal, egy sokat szerepelt színésznővel, Amerikába vitorlázott át, ahol

új életet kezdett. Gyenge Annus amerikai színházban lépett fel, Rosner pedig pénzügyi ügyekkel foglalkozott. Ugy látszik, nem minden eredmény nélkül, mert most egy fővárosi ügyvéd utján felhívta ősszes hitelezőit, hogy mielőbb jelentsék be követeléseiket, mert azokat ki akarja egyenlíteni.

A dollár mai árfolyama 285 korona és így Rosner Dávidnak nem eshetik különösebb nehézségére kifizetni régi adósságát, amelyet most potomon néhány dollárral gavallérosan kiegyenlíthet.

Apagyilkos fiu

Borzalmas apagyilkosság nyomozása foglalkoztatja tegnap óta a debreceni rendőrséget. A gyilkosság áldozata Barta János 59 éves debreceni gazdasági, Vadóc atca 83. szám alatti lakos, akit a fia tett el láb alól. A tettes Barta István 32 éves ember, aki mostanában érkezett hazára olasz hadifogságból. Természetesen nem kapott mindjárt munkát, ettől édeségt munka nélkül a szülői házában.

Az apja, aki főként természetű ember volt, nem jó számmal nézte a fia tettségét, folyton szertőlődött vele, hogy munka nélkül nem lehet élni. Barta István pár hónap múlva kapott munkát, de négy hét múlva lement munka nélkül volt. Az apja pedig folyton veszekedett vele, hogy csak a napot lopja. Tegnap éjszaka 11 órakor érkezett haza Barta István. Az apja már agyban felejt.

Ilyenkor kell hazajönni te tekerő! — fogadta a fiát.

Szó szót követelt és Barta István, aki már nyugos el volt keseredve az apja ellen, bicakát beledobta az agyban fekvő Barta János nyakába. A bicaka az ütőerőt váltta el a Barta János rövid idő alatt elvérzett.

A gyilkosságról csak másnap délután egy óra felé tettek jelentést a rendőrségen, mely megindította a nyomozást. A halottat hozzátartoztak a kórház halottakoszájába, Barta István pedig őrizetbe vették a rendőrség.

A tettes, valamint a meggyilkoltak felesége és leánya egy adtak elő a dolgot a rendőrség előtt, hogy Barta János kezdett elszármadni a fiával, aki ekkorban védekezésből szarta belé a bicakát. Ezzel az emberrel valószínű, hogy az apa csak megrgett a fiára, amelyet később jött haza a ektor Barta István rárontott az apjára és lecsapta. Barta István kitart azaz állítása mellett, hogy az apja támadt rá a dulakodás közben csak véletlenül szarta meg őt.

Az ügyészség elrendelte a helytett felbecsülését.

Azon személynék, akik bűnis híreket terjesztettek, az érvényben lévő rendelkezések értelmében szigorúan büntetendők.

Sohnitsler Artur, Körtános című 10 pikáns dialógja újból kapható K. 880. Kapható: Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r.-t. könyvkiadásában.

HIREK

A néphonnyhárt

A népjóléti hivatal a következő felhívást közli:

A városi tanács 3811-1920 sz. határozatában elrendelte, hogy a népkonyha f. hó 15-ig tartatassék. Tekintve pedig, hogy naponta 1000 ember részesül a népkonyha áldásában, oly megterheltséget jelent ez a városnak, ami a mai nehéz viszonyok mellett arra kényszerített bennünket, hogy a szükségletet részben társadalmi gyűjtés útján igyekezzünk fedezni.

Ismételtén azzal a kéréssel fordulunk tehát Debreczen város népmeszi közönségéhez, hogy tegye lehetővé azt, hogy a népkonyhára szorulókat legálább f. hó 15-ig elláthassuk. Sörgőse segítségére van szükség. És minthogy tudjuk, hogy ahol legnagyobb a veszély, ott legközelebb bizton hisszük, hogy Debreczen város jótékonygáról híres közönsége ismételtén tarujelét fogja adni áldozatkészségének, a nyomorgók iránt érzett szeretetének és az éhözök felkarolásában bőkezű adományokkal segítségünkre lesz.

A természetbeni, vagy pénzügyi adományokat a Miklósi-u. 28. sz. a. helyiségünkbe kérjük juttatni.

Debreczen, 1920. március hó 3-án.

Debreczen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

Uj debreceni polgárok

A városi tanács a debreceni községi kötelekbe újabban felvette Schultz Lejos szatécst 200 és Barcza András szatécst 200 korona díj befizetésével. Barcza András a fia néhai Barcza Deálnak, a híres debreceni csandbirtokosnak.

A káboruban eltűnt városi alkalmazottak

A városi tanács a záboruban eltűnt alkalmazottak fizetését előzőleg a kasszafőnökök kintálta az nál is inkább, mert olyan városi alkalmazottak, akiket évek óta eltűntként kezeltek, egyeztet csak előkerültek Szibériából vagy Sziciliából és jelentkeztek szolgáltatásra. Legutóbb a hadifogly-irodák központja közölte a várossal, hogy Tanka János városi alkalmazott szor fogásban meghalt Erre a közlére a tanács Tanka illetményének a kintalását bebiztosította. Így Tanka János özvegye és 3 apró gyermeke teljesen kenyér nélkül maradt. A városi tanács, hogy nyomonra egy kintal, elrendelte Tanka János özvegyi nyugdíjgyének sürgős letárgyalását és addig is 200 korona egyetemesít wát ki az özvegynek a szegény alább.

Bécs lakossága fog

Bécsből táviratozzák: Hivatalos adatok szerint Bécs városi lakossága az elmúlt évben 200 000-rel csökkent.

Uj árverés a Simonffy-utca bérhára

Mivel a Simonffy-utca 2. számú városi bérhára szabályos utószület érkezett, a városi tanács a bérház értékesítésére új árve-

rest tűzött ki március 16-ára. Az új kiküldési ár 1.760.000 korona.

A kávéházi adó. Mivel a kávéházi és cukraszda adóról alkotott szabályrendeletet megfellebbezték, a városi tanács az iratokat a polgármesternek adta ki a felbuzzásnak a belügyminiszterhez való felterjesztése céljából.

Az 1920 évi költségvetés

A városi tanács elő ma terjesztette be a számvetés az 1920. évi költségvetés előirányzatát, a tanács a számvetés előterjesztését letárgyalásra a jog- és pénzügyi bizottsághoz és a gazdasági bizottsághoz tette át, elhatározta a költségvetésnek március 6-án kezdődő közreműködésével és a számvetés előterjesztésének kinyomtatását. Mivel a költségvetés 15-ikéig letárgyalják az előirányzatot, már a márciusi költségvetés foglalkozhatik az 1920. évi költségvetés.

A városi kertészet

Mint megírjuk, a költségvetés elrendelte, hogy a városi kertészet vezetését az erdőhivatal vegye át. E rendelkezés alapján most a városi tanács felhívta az erdőhivatalt, hogy a városi kertészet ügyeit a mérnöki hivataltól vegye át, tegyen sörgősen javaslatot a folyó évi kezelésre vonatkozólag és addig is, amíg az erdőhivatal kapcsolatos programja egészében megvalósítható lesz, a legnagyobb fokú takarékossgággal vezesse a kertészetet. Egyenlő tanács 10,000 koronás hűlt nyitott az erdőhivatalnak a kertészet céljaira.

Értékesítés a közlekedési ügyosztály elrendelte

A közlekedési ügyosztály elrendelte, hogy a március 5., 6. és 8-án várost ne öröljének, mert ezen három napon kizárólag a városi elhatározás lakosai részére a városi kasszából kell örölni. Debreczen, 1920. márc. 4.

A gazdasági kártalanítás

A város és a megye vezetői annak idején megállapodást létesítettek, amely szerint azok a termelők, akik a katonaság gabonaköteltségét szolgáltatják, kártérítésben részesülnek olyképen, hogy a város a felelősségtől fejenként 4 korona 10 fillért szabad be és kassza a megye rendelkezésére. — A megye vezetősége átiratban sürgette meg a város elöljáróit a kártalanítási ősszes befizetését. A közlekedési tanács az átirattal foglalkozva megállapította, hogy a megye vállal gabonaszállítás kötelezettségének csak 1/3 ad rossken tett eleget és egy hátrorott, hogy a kártalanítás kiutalására csak a gazdasági év végén kerülhet a sor.

A közlekedési hivatal vezetői

A közlekedési hivatal vezetői, ifj. Schwartz Vilmos igazgató és Lukács Andor helyettes igazgató a múltban a zárazmésdások elbírálása alkalmával megállapított változó negyságu fizetési díjat kaptak működésükért. A közlekedési tanács legutóbb méltányolva a súlyos megélhetési viszonyokat úgy határozott, hogy a tiszteltdíj-rendszer mellőzésekkel rendes havi fizetést ad a két igazgatónak 1918 szeptember 1-én kezdődőleg

nek részt az értékes műsorban. S-jeve kerül: Herényi Zoltán a színikabla bohózatát és az öre című bohózatát. Kísérő műsorok: A Bika zenekara színdarabját és a János vitéz című operát. A műsor végén a színház igazgatója beszédet mond a közönségnek.

A klubriász partije című rendezvény kacsagtató bohózatot mutat be ma az Arany Bika mozivarieté a piroszínlepos férfi est keretében, a magán-számok, dalok, kislek. Iraták mind újak. Előadás fél 9 órakor.

Első Fröhlich a szép dóm színésznő fészereplésével. A nagy érdeklődéssel négy felvonásos nordisk drámát mutat be ma az Apollo. Előadások 6 és 8 órakor.

SPORT

Football, Makkaba S. E. értesíti összes footballistáit, hogy pénteken délután fél 3 órakor a DKASE pályán két kapus traininget tart. Football-intéző.

A DWT football csapatainak jótékonyit értesitem, hogy f. hó 5 én délután a DKASE pályán trainingen teljes számban jelenjenek meg. Football-intéző.

Arany személyek, akik hűbels híreket terjesztettek, az érvényben levő rendelkezések értelmében szigorúan büntethetők.

ARANY BIKÁ MOZIVARIÉTÉ

Ma, pénteken
FÉRFIEST
piros színlepos pikáns műsor

A Klubriász partije
kacsagtató bohózat.

Előadás kezdete fél 9-kor.

Cigaretta hüvelyek

2 és 3-as számban és mindenféle rövidáruk nagyválasztékban kaphatók

Holländer Henrik

rövidáru nagykereskedésében
Hatvan-utca 20. szám.

Naponta friss élesztő

nagyban,
vidéki kereskedőknek előny-
árban, kapható
Csapó-utca 19. sz. alatt,
Rosenthal Sándor.

Sodronyszeg

mindenféle méretekben
kapható
Hj. Losonczy János cégnél
József kir. herceg-utca 16.

Gombok

szék, mellény és bő-
zőre, szabó kellékek,
cseszek, sujtasz, cser-
gombok, hímzések és
mindenféle rövidáruk

Guttman Dávidnál
Csapó-utca 99. sz.
(Collag utca sarok.)

Tavaszi időnyre legújabb
szabásu
Szűcs Pál
készít szolid árak mellett
SZÜCHÁNSZKY PÁL
uri dívat szabó,
CSAPÓ-UTCA 44 SZ.

Tölgy és skócia

Szék, mellény és bő-
zőre szállítva minden mennyi-
ségben a legolcsóbb nap-
árak mellett kaphatók

Emerich Vilmos,
Központi Iroda: Hatvan-utca 10.
Telep: Újvárosi-u. 5. szám.
a gyermekmenhelyi szobában.

Vaspor, fénymáz

és mindenféle fűszer, gyarmat-
árakban viszonteladóknek leg-
olcsóbb bevásárlási forrás

Friedmann Simon,
fűszer nagykereskedőnél,
Arany János-utca 8. sz.

Friss élesztő

56 korona kgrként,
nagyban 10 kilón fe-
léli vételnél nagy
árengedménnyel
kapható

KUPPER IGNÁC
fűszer nagykereskedésében
(Bádogos-utca)

Aranyat,
ezüstöt,
drágaköveket

BRAUN A. ÉS TARSÁ
ékszerműhely,
Passage, Gambrius mellett.

Pászkárusítás.

A statusquo izr. hitközség a
pászka árusítását f. hó 7-én,
vasárnap megkezdi.

A pászka és dara ára K 14-
kgrként.

A pászka és dara csak liszt,
vagy block ellenében kapható.
A lisztet (minden kgr. pász-
kaért 120 deka) Schnek Józsefné
lisztüzletében (Csapó-u. 6.), a
blockot március 28 től április
24 ig szőlőket a hitk. Irodában
(József kir. herceg-utca 26.) kell
beszolgáltatni, ahol a lisztkönyv-
vekből a hitközség közege fogja
a blockot kivágni. Más névre
szóló lisztkönyvek, vagy kivá-
gott lisztjegyek nem fogadhat-
nak el.

Az árusítás ideje, péntek és
szombat kivételével naponta
d. u. 3-5 óráig.

Az előjegyzést igazoló ell-
mervények elhozandók.

Az előjáráság.

APRÓ HIRDETÉSEK.

VÉTEL.

Vaszek és adok
mindenféle ékezet, ova-
nyal, asztalt és dráza
köveket Krámer József,
József kir. herceg-utca 3.

Borseprót

64 rossz bort napi áron
megvesz Erdőházi fest-
vérek barnagykere ke-
dők Széchenyi utca 29.

Szépirodalmi

könyveket jó állapotban
levőket veszek. Cím a
kiadóban.

Vaszek

tervelők, nagyobb mer-
nyiségben kúszófont,
törköly és seprű páli kát,
Központi korlátlan Itál
mérés, Hatvan-utca 5. sz.
püspöki bérpalota mellett.

Szülővesző

gyökereket és 4-5 éves
gyümölcsfákat megvé-
telre keresek. Ajánlato-
kat Debreceni Gazdák
Bankja, Kossuth u. 17.
sz. alá kérek.

ELADÁS.

Egy
úret helyiség forgalmas
helyen szomszorra kiadó
Cím a kiadóhivatásban.

Valódi bagaró

39 es női magasszárú
sárga cipő, keveset hasz-
nált, elsőrangú gvárt-
mány. 700 koronáért el-
adó. Cím a kiadóban.

Sárcsopó.

valódi orosz, kifundó gvárt-
mány. 14 es számú, egy-
szer használt, 800 koro-
náért eladó. — Cím a
kiadóban

Eladó

házhelyek 200-300 négy-
szögöl terület a Gyer-
mekmenhely mellett Mester-
utca végén Csizmekert-
utca és Balmazújvárosi-
utca, fronttal. Értekez-
hetül Gazdák Bankjánál,
Kossuth utca 17.

Utazó kabát

báránbőr bélelssel, jutá-
nyos áron eladó. Méltusa-
tér 5.

KERESLET.

Aranyat, ezüstöt, brilliánsoka
magas áron veszek Schif-
mann ékezetű, Piac-utca
67. sz.

Teljesen

különbejárata lehetőleg
utcai butorozott szobát
keres garzon urúmban.
Ajánlatokat „Garzon”
jelzőre a kiadóba kérek.

VAGYAS.

Gobelin képeket
keresek Hoffmann, Si-
monffy utca 2/a alatt. —
Kalapgyár mellett

Felhéremő

gyermekrubavarrás, mo-
derna harinyafejelés vagy
bármilyen kézimunka jutá-
nyos áron készült Csapó u.
38. sz.

Iparművészeketől,
festőművészeketől elfogad
auktiók katalógusára fele-
ményt, Iparművészeketől dolgo-
kat a főúton lévő szobákban.
Megkeresés: — Hoffmann,
Simonffy utca 2/a. Kalap-
gyár mellett.

MAGYAR NAPTÁR

képes kalandárium 1920-ra, lemezt megjelölés.
Szerkeszti: **URAY SÁNDOR**
ref. lelkész.

Viszonteladóknek árengedmény.

Kapható

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR R.-T.

könyvkereskedésében és minden jobb
könyv- és papírkereskedésben

Goldstein Piroska

szabásati és varró iskolájában
(Szent Anna-utca 32. szám)
március 1-én veszi kezdetét a

tavaszi tanfolyam,

ahol a tanítványok saját toll-
jukat is átálakíthatják. vvv
Elegáns tolllevek készítését
elvégeztük.

Akác- és tölgyfát

minden mennyiségben
házhoz szállított
szék, mellény és bő-
zőre métermésszámban

Polyánszky Oroszt

színtekereskedő,
Piac-utca 58. szám és
Miklóz-utca végén: Szoboszló-út 1

**MEGHYILT
VENUSZ COSMETIKAI INTÉZET**

Széchenyi-u. 16. sz. alatt.
Foglalkozik kizárólag a cosmedika
minden ágával, 10 nap alatt eltün-
tetni a legmaszacosabb arcból hibákat,
u. m. megfoltot, szepit, mittessert,
pattanást stb. Hájzerelakat arc, mell
és karról rövid idő alatt kírít.
A r-massage jutányosan kapható
bérletben.

Jó bornak nem kell cégér!

**Biró és Tóth-féle
DOX-gyertya**

felülmúl minden pléhből
készült utáratokat ...
Kapható:

Kossuth-utca 11. sz.

Tóth lakatos műhelyében.

Zeneműajándékok.

Most jelentek meg:
Hay edes csókár, Heller Emil-
Popper Kázmérol. Kuplé. A Bika
Varietében énekel: Major Ilonka
Ára 10% felárral K 11-
Legenda arról arról. Mózes Ar-
thur-Hoves Ferenclől. Duett.
Ára 10% felárral K 11-
Mi legyenek ná? Mózes Ar-
thur-Hoves Ferenclől Kuplé. A Bika
Varietében énekel: Béken Sándor.
Ára 10% felárral K 11-
Kaphatók

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

rodalmi és nyomdai r.-t. könyvkereskedésében.

Feladás szerkesztő:

Dr. HEGEDŰS LORÁNT.

Kiadó:

HEGEDŰS ÉS SÁNDOR

Irodalmi és nyomdai részv.-társ.